EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.11.2022
COM(2022) 580 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

i enlighet med artikel 14.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 av den 17 april 2019 om införsel och import av kulturföremål

Innehåll

1. INLEDNING 3
2. MÅLSÄTTNINGAR 4
3. PROJEKTSTRUKTUR OCH PLANERINGSMETOD 5
Fas 1 – Utformning 5
Fas 2 – Systemutveckling: 5
Fas 3 – Införande och idrifttagande: 5
4. LÄGESÖVERSIKT 6
Antagande av genomförandebestämmelser 6
Utformning – nyttokalkyl 6
Projektutformning – visionsbeskrivning 6
Projektutveckling 7
Metod: strategi för genomförandet av ICG-systemet 8
Högnivåplanering 8
Ändringsbegäranden (RfC) 9
Externa samverkanseffekter 9
Samarbete mellan GD Skatter och tullar och GD Hälsa och livsmedelssäkerhet 9
Arbete med projektgruppen för digitalisering av kulturföremål 9
5. RISK FÖR FÖRSENINGAR 10
Risk 1 – Personaltilldelning 10
Risk 2 – Covid-19-pandemin och Ukrainakrisen 11
Risk 3 – Förslaget om en enda EU-tullkontaktpunkt 11
Riskreducerande åtgärder 11
6. SLUTSATSER 11
BILAGA I: FLERÅRIG STRATEGIPLANERING 13
BILAGA II: HUVUDSAKLIGA PROJEKTFASER OCH TIDSLINJE FÖR KRITISKA ETAPPMÅL 15

ORDLISTA

Nyttokalkyl	Det dokument som innehåller en motivering till varför it-projektet behövs och fastställer budgetbehoven
Visionsbeskrivning	I visionsbeskrivningen bygger man vidare på de antaganden som gjorts i nyttokalkylen. Den beskriver partnerskapet mellan systemägaren och systemleverantören och förståelsen för systemet vid den tidpunkt då beskrivningen skrivs.
ICG-systemet	Systemet för import av kulturföremål – det centraliserade elektroniska systemet för import av kulturföremål
Traces-systemet	*Trade Control and Expert System* – Europeiska kommissionens flerspråkiga onlineplattform för sanitär och fytosanitär certifiering
EU CSW-CERTEX	Systemet för en enda EU-tullkontaktpunkt för utbyte av certifikat
FBR	Flerårig budgetram, EU:s långsiktiga budget som löper från 2021 till 2027
BPM	Verksamhetsprocessmodellering (från engelskans *Business Process Modelling*). Verksamhetsprocessmodellen på applikationsnivå beskriver verksamhetsprocessen och informationsflödet för en applikation i sin helhet. Den kompletterar den verksamhetssprocessmodell som skapats under ”system specifikationsfasen” för att ta hänsyn till applikationens egna behov.

1. INLEDNING

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 av den 17 april 2019[1] om införsel och import av kulturföremål (*förordningen*) syftar till att förhindra olaglig handel med kulturföremål, särskilt där sådan handel bidrar till finansiering av terrorism, samt till att förbjuda att kulturföremål som exporterats olagligt från tredjeländer importeras till unionens tullområde.

Enligt förordningen ska import av vissa kulturföremål som anses vara en del av ett särskilt hotat kulturarv (närmare bestämt arkeologiska föremål och delar av monument som tagits sönder) omfattas av importlicenser, medan andra, som anses vara mindre hotade, ska omfattas av importörsförklaringar. I förordningen föreskrivs också att föremålen ska omfattas av enhetliga kontroller i samband med införseln till unionen. Viss import av kulturföremål som är avsedda för särskild användning (kopplad till utbildning, vetenskap eller forskning) är undantagen från dessa dokumentationskrav.

Importörernas skyldighet att skaffa en importlicens eller formulera och lämna in en importörsförklaring till tullmyndigheten kommer endast att träda i kraft från och med den tidpunkt då ett centraliserat elektroniskt system (*ICG-systemet*) är driftklart.

ICG-systemet kommer inte bara att fungera som ett medel för att aktörer ska fullgöra formaliteterna utan även användas för lagring och utbyte av information mellan medlemsstaternas myndigheter med ansvar för genomförande av förordningen (tull- och kulturmyndigheter).

Ett välfungerande ICG-system är nära kopplat till en väl fungerande enda EU-tullkontaktpunkt[2], vars syfte är att utgöra rättslig grund för driften av systemet med en enda EU-kontaktpunkt för utbyte av certifikat (*EU Customs Single Window Certificate Exchange System*, EU-CSW CERTEX). EU:s tullkontaktpunkt ska möjliggöra ett snabbare och effektivare utbyte av elektroniska uppgifter mellan nationella tullförvaltningar och EU:s tillsynsmyndigheter inom olika politiska områden, genom att tillhandahålla en ram för utökad digitalt samarbete mellan alla gränsmyndigheter som underlättar de administrativa kontrollerna vid tullklarering.

EU CSW-CERTEX är den centrala komponenten i EU:s gemensamma kontaktpunkt och utvecklas av kommissionen. Den syftar till att koppla de nationella enda tullkontaktpunkterna till EU:s system eller databaser som används för att hantera andra krav än tullkrav, så att alla berörda myndigheter kan få tillgång till relevanta uppgifter och samarbeta bättre vid gränskontroller.

Utöver formaliteterna för kulturföremål används EU CSW-CERTEX även för utbyten som rör en mängd andra, icke-tullrelaterade formaliteter som EU:s databaser står värd för och som regleras av olika rättsakter och faller under olika generaldirektorats ansvarsområde.

Var tolfte månad från det att förordningen träder i kraft och till dess att ICG-systemet har inrättats, ska kommissionen lägga fram en lägesrapport för Europaparlamentet och rådet om de framsteg som gjorts med inrättandet av det elektroniska systemet.

---

[1] EUT L 151, 7.6.2019, s. 1.

[2] Det formella antagandet och offentliggörandet av förordningen om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU förväntas ske under fjärde kvartalet 2022. Se förslaget om en enda kontaktpunkt: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2020-10/201028_commission_proposal_single_window.pdf

Kommissionen lade fram sin första årliga lägesrapport i juni 2020[3]. I rapporten beskrevs de insatser som kommissionens avdelningar genomfört under det första året efter att förordningen trädde i kraft, nämligen a) förberedelsearbete för att anta de nödvändiga genomförandebestämmelserna och b) samråd med medlemsstaterna genom expertgruppen för tullfrågor i samband med kulturföremål och projektgruppen för import av kulturföremål.

Den andra årliga lägesrapporten lämnades in i juli 2021[4]. I rapporten presenterades de framsteg som gjorts vad gäller antagandet av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1079[5] och inledandet av fas 1 – ”Utformning” i ICG-projektet, det arbete som utförts av den projektgrupp som inrättats för detta syfte samt framstegen med nyttokalkylen och visionsbeskrivningen för ICG-projektet.

Den tredje årliga lägesrapporten omfattar perioden från juli 2021 till juni 2022. För fullständighetens skull nämns målsättningarna, projektstrukturen och planeringsmetoden, som beskrivs i detalj i den första årliga lägesrapporten, även kortfattat här. En sammanfattning av den övergripande bedömningen av framstegen och de identifierade riskerna för försening finns i rapportens avsnitt om slutsatser.

2. MÅLSÄTTNINGAR

ICG-systemet ska vara driftklart senast den 28 juni 2025, eftersom det från och med den dagen blir obligatoriskt för alla aktörer att skaffa importlicenser eller lämna importörsförklaringar till tullen via det elektroniska systemet för att lagligt kunna importera[6] särskilda kategorier av kulturföremål till unionen.

Efter antagandet i juni 2021 av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1079 och godkännandet av visionsbeskrivningen inleddes utvecklingsfasen för ICG-systemet. Den kommer att pågå i cirka två år, varefter den tredje fasen kommer att påbörjas. I den tredje fasen kommer ICG-systemet att kopplas samman med EU-CSW CERTEX för att möjliggöra utbyte av dokument med medlemsstaternas tullsystem. Parallellt kommer utbildningstillfällen att anordnas för att förvaltningarna ska kunna bekanta sig med ICG-systemets operativa funktioner.

Vid sidan av kommissionsavdelningarnas övriga aktiviteter på tullområdet har projektet om import av kulturföremål också detaljplanerats genom 2019 års revidering av den fleråriga strategiska planen för elektronisk tullbehandling[7], (MASP-C rev. 2019). Ett utdrag ur planeringen för projektet om import av kulturföremål från MASP-C rev. 2019 finns i bilaga I till denna rapport (tabell 1).

Såsom redan har förklarats utvecklas en del av projektet om import av kulturföremål också inom initiativet angående en enda tullkontaktpunkt i EU (MASP-C rev. 2019 Fiche 1.13), där EU CSW-CERTEX är det centrala it-systemet. Ett utdrag ur planeringen för EU CSW-CERTEX från MASP-C Fiche 1.13 finns i bilaga I till denna rapport (tabell 2).

---

[3] COM(2020) 342 final
[4] COM(2021) 358 final
[5] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1079 av den 24 juni 2021 om genomförandebestämmelser för vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 om införsel och import av kulturföremål, EUT L 234, 2.7.2021, s. 67.
[6] I förordningen definieras ”import” som hänförande av kulturföremål till följande tullförfaranden: övergång till fri omsättning, lagring i tullager och frizoner, tillfällig införsel och slutanvändning, inbegripet aktiv förädling.
[7] Se https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en.

3. PROJEKTSTRUKTUR OCH PLANERINGSMETOD

Såsom redan förklarats analytiskt i den första årliga lägesrapporten, bygger projektstrukturen på den metodik som anges i MASP-C rev. 2019 och bilagorna till denna, bland annat styrramen (*Governance Scheme*)[8], EU:s policy för tullmyndigheternas verksamhetsmodell (*EU Customs Business Process Modelling Policy*)[9] och it-strategin (*IT strategy*)[10]. I bilaga II finns en övergripande projektplan med de huvudsakliga projektfaserna och kritiska etappmålen.

Trots att projektet fortskrider på flera nivåer samtidigt kan det sägas vara uppdelat i tre huvudfaser:

Fas 1 – Utformning: Först görs en nyttokalkyl (*business case*) som innehåller en motivering till varför projektet behövs och fastställer budgetbehov. Därefter görs en verksamhetsprocessmodellering (*Business Process Modelling*, BPM) på nivå 3 (användarkrav, BPM) och nivå 4 (funktionskrav, BPM) som utgör en visuell återgivning av verksamhetsprocesser och detaljerade funktionskrav, så att det kan säkerställas att det planerade operativa it-systemet kommer att fungera i enlighet med lagstiftningen. Därefter utarbetas en visionsbeskrivning med mer detaljerad information om utformningen av projektet i form av struktur, kostnader, tid och risker samt information om etappmål, resultat och projektorganisation. Dessa dokument speglar diskussionerna och innehållet i den genomförandeakt som ska utarbetas av kommissionen.

Fas 2 – Systemutveckling: I enlighet med bestämmelserna i genomförandeakten och utarbetandet av användarkrav och specifikationer för systemets funktion, ska tekniska specifikationer för hur systemet kommer att konstrueras utarbetas. Dessa tekniska specifikationer omfattar vilken arkitektur som kommer att användas, vilka meddelanden som kommer att skickas av de ekonomiska aktörerna, gränssnitten mot andra system, testplaner osv.

När systemets utformning är klar ur ett konceptuellt perspektiv och de resultat som förtecknas i tabell 1, etappmål 1 och 3 (se bilaga I) har åstadkommits, tar ett mer djupgående arbete vid. Här beaktas fler tekniska aspekter i specifikationerna av applikationer och tjänster och i specifikationerna av det tekniska systemet, vilka utgör en konkretisering av nyttokalkylen (som tas fram under fas 1) och visionsbeskrivningen (som tas fram under fas 2). ICG-systemet kommer att införlivas i den befintliga Traces-plattformen, vilket innebär att de flesta befintliga specifikationer, strukturen, meddelandena och gränssnittet kommer att återanvändas.

Fas 3 – Införande och idrifttagande: Den faktiska it-utvecklingsfasen (anläggningsfasen) inleds och följs av en övergångsfas där de tidiga versionerna av ICG-systemet gradvis byggs ut i de olika användargrupperna och tester utförs för att se till att alla aktörer och behöriga myndigheter är redo och välutbildade så att de kan använda systemet senast den 28 juni 2025. Efter denna fas följer en uppföljningsperiod på sex månader då systemet kommer att finjusteras för att tillgodose eventuella driftsbehov som kan visa sig först efter att it-systemet blivit obligatoriskt. Här kontrolleras också att driften fungerar problemfritt.

[8] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf
[9] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf
[10] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf

Det bör noteras att ICG-systemet kommer att vara sammankopplat med medlemsstaternas tullförvaltningar via EU CSW-CERTEX senast den 3 mars 2025, i enlighet med kommissionens förslag om en enda EU-tullkontaktpunkt[11]. Därmed kommer det att bli möjligt att utföra automatiska tullkontroller av de handlingar som utfärdats för import av kulturföremål. Denna verksamhet kommer att kräva överensstämmelsetester.

4. LÄGESÖVERSIKT

Antagande av genomförandebestämmelser

Under den tidigare fasen antog kommissionen de nödvändiga genomförandebestämmelserna för inrättandet av det elektroniska systemet. För att få ett bättre perspektiv på det praktiska genomförandet anordnade kommissionen omfattande samråd med medlemsstaternas representanter i expertgruppen för tullfrågor i samband med kulturföremål[12] och i kommittén för kulturföremål.

Kommissionens avdelningar har tagit varje tillfälle i akt att underrätta konstmarknadens organisationer om hur arbetet fortskrider, för att försäkra sig om att den praktiska tillämpningen av förordningen är väl anpassad till förhållandena på marknaden. Under antagningsförfarandet gjordes även utkastet till genomförandeakt tillgängligt på internet för samråd med intressenter under en fyraveckorsperiod.

Utformning – nyttokalkyl

Nyttokalkylen godkändes av Europeiska kommissionens styrelse för informationsteknik och cybersäkerhet (*Information Technology and Cybersecurity Board*, ITCB)[13] den 23 september 2020 och av samordningsgruppen för elektroniska tullar (*Electronic Customs Coordination Group*, ECCG)[14] den 16 oktober 2020 utan kommentarer. I nyttokalkylen utforskar man olika alternativ och bekräftar att Traces-systemet som kommissionens generaldirektorat för hälsa och livsmedelssäkerhet (*GD Hälsa och livsmedelssäkerhet*) står värd för är den bäst lämpade plattformen för att utveckla ICG-systemet, eftersom de flesta funktioner som krävs för certifierings- och licensieringsprogram är väl utvecklade på den plattformen.

Projektutformning – visionsbeskrivning

I visionsbeskrivningen förfinas den ursprungliga bedömning som gjorts i nyttokalkylen ytterligare och i den beskrivs metoden, projektstyrningen och samverkanseffekter med andra projekt i detalj. Därmed kommer ICG-systemet att utvecklas i samarbete mellan kommissionens generaldirektorat för skatter och tullar (*GD Skatter och tullar*) och GD Hälsa och livsmedelssäkerhet, så att man kan dra nytta av det långvariga samarbetet och

[11] Det politiska trepartsmötet ägde rum den 19 maj 2022 mellan höga representanter från GD Skatter och tullar, Europaparlamentet och rådets ordförandeskap. Förhandlingarna genomfördes på ett framgångsrikt sätt. Medlagstiftarna stödde de delar av texten som man preliminärt enats om på teknisk nivå och nådde politisk enighet om flera ytterligare frågor som framkommit i samband med deras ändringsförslag till kommissionens ursprungliga förslag. Det formella antagandet och offentliggörandet av förordningen om inrättande av en enda EU-tullkontaktpunkt förväntas ske under fjärde kvartalet 2022.

[12] Expertgruppen är ett forum för diskussioner kring genomförandet av unionens lagstiftning om tullfrågor i samband med kulturföremål och i synnerhet förordning (EU) 2019/880 om införsel och import av kulturföremål samt förordning (EG) nr 116/2009 om export av kulturföremål.

[13] ITCB är en permanent undergrupp till förvaltningsstyrelsen. Den ser till att resurser och investeringar i informationsteknik används effektivt och att verksamhetsbehov stöds av effektiva, säkra och motståndskraftiga kommunikations- och informationssystem, i enlighet med principerna om personuppgiftsskydd. Den övervakar genomförandet av Europeiska kommissionens digitala strategi.

[14] ECCG består av företrädare från samtliga medlemsstater (och kandidatländer), med mandat från sin administration och med behörighet på sådana områden som lagstiftning, processer och BPM, projektledning, drift, planering och IT-tekniska aspekter.

samverkanseffekterna mellan dessa två generaldirektorat när det gäller samarbetet mellan tullmyndigheter och behöriga partnermyndigheter, som hittills har visat sig väldigt framgångsrikt inom området importkontroll av djur, livsmedel och foder. Visionsbeskrivningen godkändes av ECCG den 25 juni 2021.

Projektutveckling

Eftersom den lagstiftning[15] som fastställer de funktionsrelaterade och rättsliga tidsfristerna för ICG-systemet redan har antagits har den tekniska verksamheten flutit på väl under rapporteringsperioden. Både nivå 3 (användarkrav, BPM) och nivå 4 (funktionskrav, detaljerad BPM) granskades av medlemsstaterna och offentliggjordes i Aris[16] Publisher. Detta paket innehåller den första versionen av verksamhetsprocessmodelleringarna, men ytterligare uppdateringar kommer att krävas under utvecklingsfasen.

Dokumentet *Business Acceptance Criteria* (BAC) utarbetades och levererades under första kvartalet 2022. Detta dokument fungerar som vägledning för alla verksamhetstester, inklusive acceptanstester, som görs för att kontrollera att systemet kan införas på det sätt som fastställts i system- och applikationsspecifikationerna. Dokumentet innehåller alla de testscenarier[17] som krävs för att noggrant testa verksamhetskraven[18] och funktionskraven[19] för ICG-systemet, i syfte att säkerställa att systemet kan tillgodose alla identifierade verksamhetsbehov. Vid genomförandet av kontrollerna används fyra olika grupper av testscenarier som beskriver verksamhetsprocesserna inom de verksamhetsområden som omfattas av BAC-dokumentet. Dessa är 1) importlicensen för kulturföremål, 2) importörsförklaringen för kulturföremål, 3) dokumentet med allmänna beskrivningar och 4) administrativt samarbete.

Testscenarierna presenteras som sekvenser av steg som beskriver processer från slutpunkt till slutpunkt enligt definitionen i verksamhetsprocessmodellerna (BPM) på nivå 4. Mot bakgrund av dessa utarbetades testfall[20], och specifika testfall fastställdes för särskilda scenarier. Testfallen representerar olika verksamhetsflöden i ett specifikt scenario, beroende på indataparametrar, förutsättningar och all den information som ingår i ett dataset. Genom att utföra alla testfall för ett specifikt scenario kan processen verifieras från slutpunkt till slutpunkt för både positiva och negativa flöden.

Eftersom ICG-systemet kommer att vara en Traces-modul för vilken gränssnittet redan är utformat måste importlicensen, importörsförklaringen och dokumentet med allmänna beskrivningar anpassas till det aktuella gränssnittet. Det innebär att Traces-miljön måste konfigureras och förses med testdata, så att alla testscenarier och testfall kan utföras.

---

[15] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 av den 17 april 2019 om införsel och import av kulturföremål samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1079 av den 24 juni 2021 om genomförandebestämmelser för vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 om införsel och import av kulturföremål.

[16] Architecture of Integrated Information Systems (Aris) är en ram för företagsledning som omfattar metoder och tekniker för hantering av verksamhetsprocesser.

[17] Ett testscenario är en uppsättning testfall som säkerställer att verksamhetsprocessens flöden testas från slutpunkt till slutpunkt i enlighet med beskrivningen i verksamhetsprocessmodelleringarna (BPM) på nivå 4.

[18] Verksamhetskraven omfattar de huvudsakliga steg eller funktioner som måste utföras för att en uppgift och en logisk gruppering av uppgifter eller processer ska kunna slutföras, oavsett om ett system är inblandat eller inte.

[19] Ett funktionskrav beskriver ett specifikt beteende eller en specifik funktion hos systemet. Det beskriver vad systemet är avsett att åstadkomma. Varje funktionskrav bör motsvaras av ett verksamhetskrav, men ett verksamhetskrav kan ha flera funktionskrav.

[20] Ett testfall är en kombination av indata (dataset), förutsättningar (utförandevillkor) och testförfaranden som definierar en viss programsökväg som ska köras och de förväntade resultaten för den kombinationen. De förväntade resultaten används för att kontrollera uppfyllandet av ett eller flera specifika krav.

Med hjälp av BAC-dokumentet skapades således användarberättelser som kopplades till de testfall som angetts i BAC-dokumentet. På så sätt verifierades den information som krävs för att utvecklarna ska kunna uppskatta och lägga till de funktioner som krävs för att uppfylla kraven. För att skapa och spåra dessa berättelser användes verktyget Jira. Denna programvaruapplikation används vid projektledning för att spåra framsteg och presentera specifik information om en viss arbetsuppgift i en strukturerad form som är meningsfull för användare, utvecklare och andra relevanta roller inom projektet.

Metod: strategi för genomförandet av ICG-systemet

Genomförandet av ICG-systemet görs med en kombination av GD Skatter och tullars metod för elektronisk hantering av projekt online (Tempo) för utformningsfasen och kvalitetssäkring och den Agile-praxis som används av GD Hälsa och livsmedelssäkerhet för utveckling och införande. De regelbundna interna mötena och demosessionerna ger i detta sammanhang ger tillfälle att diskutera och genomföra verkliga funktioner, samtidigt som man undviker alltför detaljerade exempelbilder. Den adaptiva planeringen gör det möjligt att anpassa sig snabbare till förväntningar och förändringar på ett flexibelt sätt. För att få ordentlig återkoppling från användarna och kunna genomföra systemet på ett bra sätt kommer medlemsstaterna att ombedjas att delta på frivillig basis så snart som det finns en testversion. Testmiljön kommer att vara tillgänglig utifrån med hjälp av allmänna utbildningsprofiler från och med fjärde kvartalet 2022.

Högnivåplanering

ICG-systemets funktioner är indelade i olika kategorier enligt följande:

A) ”ICG-systemets kärnfunktioner med befintlig grund i Traces”: grundläggande funktioner för vilka befintlig funktionalitet kommer att återanvändas.

B) ”ICG-systemets kärnfunktioner utan befintlig grund i Traces”: grundläggande funktioner som ska byggas upp från grunden.

C) ”ICG-systemets icke-kärnfunktioner”: viktiga men inte grundläggande funktioner.

D) ”Externa anslutningar”: funktioner som är beroende av externa indata.

E) ”Utanför tillämpningsområdet”: ICG-funktioner som inte ingår i den första versionen av ICG-systemet (t.ex. artificiell intelligens).

I tabellen nedan visas en uppskattning av tillgängligheten per kvartal.

Högnivåöversikt över tillgänglighetsmålen												
Kategori	2022				2023				2024			
	Kv. 1	Kv. 2	Kv. 3	Kv. 4	Kv. 1	Kv. 2	Kv. 3	Kv. 4	Kv. 1	Kv. 2	Kv. 3	Kv. 4
A – Kärnfunktioner, återanvända från Traces												
B – Kärnfunktioner, nya												
C – Icke-kärnfunktioner												
D – Externa anslutningar												

Tabell 1: Högnivåöversikt över tillgänglighetsmålen

För närvarande planerar man att leverera funktionerna i åtta omgångar, från första kvartalet 2022 till andra kvartalet 2024. Denna plan är emellertid föremål för kontinuerlig finjustering och optimering.

Den första leveransen (R1) rör huvudsakligen den allmänna funktionella infrastrukturen (t.ex. stödenheter, sökindex, referensdata, användare, roller) men omfattar även grundläggande verksamhetsrelevanta funktioner t.ex. den första begränsade uppsättningen fält och den tillhörande logiken för ICG-dokumenten samt de första utkasten till ICG-dokument.

Såsom framgår av tabellen (delen ”Externa anslutningar”) har arbetet med CERTEX-integrationen ännu inte påbörjats (denna planeras fr.o.m. andra kvartalet 2023), men denna kommer att utgöra en betydande del av ICG-systemets funktioner och möjliggöra datautbyte med nationella tullsystem.

Ändringsbegäranden (RfC)
Under det pågående utvecklingsarbetet och de åtföljande interna diskussionerna har man identifierat ett flertal ändringar som ska införas i ICG-systemets verksamhetsprocessmodelleringar (BPM) på nivå 2 till nivå 4. Dessa kommer därför att uppdateras under tredje kvartalet 2022, för att återspegla den senaste statusen. BAC-dokumentet kommer också att uppdateras i enlighet med detta och kompletteras med nya dataset (eller testfall) för systemets testfas.

Externa samverkanseffekter
Under rapporteringsperioden har kommissionen haft nära kontakter med internationella organisationer, bland annat Internationella museirådet (Icom), för att säkerställa att risk-hanteringsaspekter införlivas i systemet, särskilt med koppling till Icoms röda listor[21]. Andra verktyg som används av Icom för att skydda kulturarvet (t.ex. Object ID[22] och Observatory[23]) undersöktes dessutom utifrån deras potential att bekämpa olaglig handel.

Mot bakgrund av det pågående digitaliseringsarbetet på kulturföremålsområdet och användningen av innovativ teknik har kommissionen samtidigt undersökt om det kan skapas samverkanseffekter med internationella organisationer när det gäller eventuell användning av artificiell intelligens (dvs. för att beskriva kulturföremål och identifiera potentiellt falsk information i importörernas förklaringar och ansökningar om importlicenser).

Samarbete mellan GD Skatter och tullar och GD Hälsa och livsmedelssäkerhet
GD Skatter och tullar och GD Hälsa och livsmedelssäkerhet har ett långtgående samarbete, och båda generaldirektoraten ansvarar för ett antal politikområden som är djupt sammanlänkade. De båda parterna har kommit överens om en operativ ram för samarbetet, och denna har förbättrats ytterligare under rapporteringsperioden tack vare kontinuerlig övervakning.

Arbete med projektgruppen för digitalisering av kulturföremål
Kommissionen har inrättat en projektgrupp för digitalisering av kulturföremål[24] (*Customs Project Group on the Digitalisation of Cultural Goods*, tidigare *Customs Project Group on the import of cultural goods* (PGICG)). Denna fungerar som ett diskussionsforum för experter från medlemsstaternas nationella tullförvaltningar och behöriga myndigheter (på kulturområdet) med erfarenhet av licensieringsformaliteter i kulturarvsfrågor, särskilt i digital form. Gruppen tillhandahöll stöd vid förberedandet av genomförandeakten och hjälper kommis-

[21] https://icom.museum/en/resources/red-lists/
[22] https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/objectid/
[23] https://www.obs-traffic.museum/
[24] Projektgruppen för digitalisering av kulturföremål fungerar som en diskussionsplattform där experter från nationella tullförvaltningar och behöriga (kultur)myndigheter med erfarenhet av att utföra licensieringsformaliteter i kulturarvsfrågor, särskilt digitalt, samlas för att tillhandahålla stöd i arbetet med att utveckla ICG-systemet.

sionens avdelningar att fastställa parametrarna och utarbeta kriterierna för ICG-systemets funktionsspecifikationer.

Projektgruppen[25] består av delegater från 14 medlemsstater (Österrike, Belgien, Bulgarien, Grekland, Spanien, Lettland, Portugal, Rumänien, Tyskland, Nederländerna, Italien, Frankrike, Ungern och Danmark) och har hittills sammanträtt 14 gånger (fem gånger under rapporteringsperioden 29.6.2021–28.6.2022).

Under denna rapporteringsperiod granskade och diskuterade projektgruppen huvudsakligen följande frågor:

- Registrering av mottagare som ska undantas från dokumenteringskraven (uppskattning av förväntat antal, tidsplan).
- Identifiering av medlemsstaternas behöriga myndigheter inom ICG-systemet.
- Dokument med vanliga frågor och svar (FAQ) för tekniskt stöd till ICG-systemets användare.
- ICG-bibliotek med grundläggande information om lagstiftningen i (exporterande) tredjeländer.
- Förvaring, inrättande av säkra förvaringsplatser i medlemsstaterna (frivilligt system).
- Aspekter till nytta för det fortsatta tekniska arbetet, exempelvis minskning av fritextfälten i mallarna för importlicenser och importörsdeklarationer och upprättande av värdelistor, fastställande av roller i Traces-systemet som motsvarar den struktur som medlemsstaterna använder, fastställande av riktlinjer för förhandsregistrering, säkerställande av att samma utvärderingskriterier kommer att användas i alla medlemsstater (för privata/halvoffentliga enheter eller organ) för att avgöra om institut uppfyller kraven på tillförlitlighet och andra viktiga frågor.
- Utveckling av artificiell intelligens för användning i en framtida version av ICG-systemet, identifiering av innovativa metoder för hur tullmyndigheterna i EU kan beskriva och kontrollera kulturföremål vid gränserna (det finns inga planer på att använda AI i den första versionen av systemet men detta kan bli aktuellt i framtiden).
- Samarbete med internationella organisationer (t.ex. med Icom i syfte att använda organisationens röda listor som grund för ett kompendium eller en biblioteksfunktion i ICG-systemet, som kan hjälpa medlemsstaternas myndigheter och importörer att hitta information om exportrestriktioner eller krav i tredjeländer).

5. RISK FÖR FÖRSENINGAR

Risk 1 – Personaltilldelning

Kommissionens ursprungliga förslag innefattade inte inrättandet av ett it-system. Därför tilldelades inga resurser för detta. Under förhandlingarna och på begäran av medlagstiftarna infördes dock krav på inrättande av ICG-systemet i förordningen, vilket krävde ytterligare resurser som i det skedet var oförutsebara. Vid tidpunkten för de slutliga politiska trepartsdiskussionerna i december 2018 bedömdes att det sexåriga projektets personalbehov i fråga om it-utveckling inom GD Skatter och tullar skulle vara två administratörstjänster på heltid. Emellertid kunde endast en administratörstjänst på heltid tilldelas från och med juli 2020.

[25] Se kommissionens första lägesrapport COM(2020) 342 final för mer information om projektgruppens mandat och arbete.

Risk 2 – Covid-19-pandemin och Ukrainakrisen
Covid-19-krisen påverkade i viss mån teamets kapacitet att leverera, och i synnerhet projektaktiviteter och möten med expertgruppen, liksom projektgruppens möten med medlemsstaterna. Möten hölls i digitalt format, med kortare dagordningar och begränsad interaktion. Den allmänna hälsokrisen har också tvingat fram en omprioritering hos medlemsstaterna, vilket gör att deras kapacitet att bidra och återkoppla till projektet är begränsad. Samtidigt sätter de nuvarande geopolitiska spänningarna på grund av kriget i Ukraina press på tullmyndigheterna, som har sett sin verksamhet förändras i grunden.

Risk 3 – Förslaget om en enda EU-tullkontaktpunkt
För att åstadkomma ett välfungerande ICG-system krävs ett lyckat inrättande av miljön med en enda EU-tullkontaktpunkt, som syftar till att skapa en rättslig grund för driften av EU CSW-CERTEX. Den punkt i förslaget som rör kontakter mellan olika staters myndigheter återspeglar hur tullmyndigheter och behöriga partnermyndigheter kommer att utbyta uppgifter digitalt. Vid det första politiska trepartsmötet om förslaget till en förordning om en enda EU-tullkontaktpunkt, som ägde rum den 19 maj 2022, nådde medlagstiftarna en överenskommelse som förbättrar och utvidgar tillämpningsområdet för kommissionens förslag, utan att det påverkar ICG-systemet. Kort efter det formella antagandet och offentliggörandet av förordningen kommer GD Skatter och tullar att påbörja förberedelserna inför de genomförandeakter och delegerade akter som regleras av denna förordning. Den föreslagna texten till dessa rättsakter kommer att diskuteras med medlemsstaterna inom en ny sektion i tullkodexkommittén som kommer att inrikta sig på en enda kontaktpunkt (*Customs Code Committee – Single Window Environment*, CCC-SWE). Utvecklingen går visserligen i rätt riktning och stora framsteg har gjorts, men nu måste fokus riktas mot utarbetandet av utkasten till genomförandeakter och delegerade akter och Europaparlamentets och rådets antagande av dessa, vilket är nästa viktiga steg i processen.

Risk 4 – Tullens övergripande prioriteringar för it-utveckling

Bedömningen av de huvudsakliga riskerna för ett försenat genomförande av tullkodexens it-system visar att riskerna främst återfinns på medlemsstaternas sida. De rör resursbegränsningar, projektens komplexitet och deras integration, avtalsrelaterade frågor och upphandlingar samt vissa externa faktorer såsom covid-19-pandemin. En del medlemsstater har stött på ytterligare problem med koppling till effekterna av brexit, e-handelsprojektet och – mer nyligen – kriget i Ukraina. Situationen bedöms för närvarande, och möjligheterna till undantag från unionens tullkodex eller uppdateringar av arbetsprogrammet för tullkodexen övervägs.

Riskreducerande åtgärder
Riskerna har rapporterats inom GD Skatter och tullar.

6. SLUTSATSER

De huvudsakliga framstegen i arbetet för att utveckla ICG-systemet under den period som omfattas av denna tredje lägesrapport kan sammanfattas på följande sätt:

* Den första versionen av paketet med verksamhetsprocessmodelleringar (BPM) för ICG-systemet färdigställdes och granskades av medlemsstaterna. Ytterligare uppdateringar av verksamhetsprocessmodelleringarna kommer att krävas under utvecklingsfasen.

* BAC-dokumentet färdigställdes. I detta beskrivs de testscenarier som ligger till grund för de tester som utförs för att validera samtliga verksamhets- och funktionskrav och kontrollera att

dessa kan hanteras av systemet. Därefter skapades användarberättelser som anpassades till BAC-dokumentet.

* Funktionerna delades in i olika kategorier som införlivades i den specificerade planeringen (se tabell 1: Högnivåöversikt över tillgänglighetsmålen).

* Utvecklingen av ICG-systemet påbörjades och de första grundläggande resultaten finns redan på skärmen. Förhoppningen är att intressenter ska kunna involveras kring fjärde kvartalet 2022 för att ge återkoppling. Regelbundna demonstrationer hålls därför för GD Skatter och tullar under utvecklingscykeln, och medlemsstaterna kommer att delta så snart det finns en testversion.

* Tack vare det nära samarbetet med medlemmarna i projektgruppen för digitalisering av kulturföremål gjordes tekniska framsteg.

Kommissionen har hittills följt tidsplanen. De enda risker som kan leda till en försenad leverans av ICG-systemet som har fastställts har att göra med tullens övergripande prioriteringar för it-utveckling, särskilt i fråga om it-systemen för unionens tullkodex. Covid-19-krisen har endast i liten utsträckning påverkat framstegen med ICG-projektet.

BILAGA I: FLERÅRIG STRATEGIPLANERING

Den fleråriga strategiska planen för elektronisk tullbehandling, MASP-C, garanterar en effektiv och konsekvent hantering av it-projekt genom att upprätta såväl en strategisk ram som etappmål inom de rättsliga tidsfrister som fastställts i lagstiftning. Planen är slutgiltigt godkänd av medlemsstaterna i tullpolicygruppen (*Customs Policy Group*, CPG) på grundval av utlåtanden från samordningsgruppen för elektroniska tullar (*Electronic Customs Coordination Group*, ECCG) och samråd med gruppen för näringslivskontakter (*Trade Contact Group*, TCG).
Planeringen av det elektroniska systemet har diskuterats och godkänts av medlemsstaterna och beskrivs i detalj i MASP-C rev. 2019 Fiche 1.18.

I tabell 1 nedan ges ett utdrag ur planeringen för projektet om kulturföremål från MASP-C rev. 2019 Fiche 1.18.

Tabell 1 – Utdrag ur MASP-C rev. 2019 Fiche 1.18		
	Etappmål	*Beräknat slutdatum*
1	Verksamhetsanalys och verksamhetsmodellering	
	– Nyttokalkyldokument	4:e kvartalet 2020
	– Nivå 3 (Användarkrav, BPM)	1:a kvartalet 2022
	– Nivå 4 (Funktionskrav, detaljerad BPM)	1:a kvartalet 2022
2	Rättsliga bestämmelser	
	– Aktuella bestämmelser antagna*	2:a kvartalet 2019
	– Framtida bestämmelser antagna**	2:a kvartalet 2021
3	Inledningsfas	
	– Visionsbeskrivning	2:a kvartalet 2021
	– Beslut om godkännande	2:a kvartalet 2021
4	IT-projektet	
	– Specifikation av applikationer och tjänster	2:a kvartalet 2023
	– Specifikation av tekniskt system	2:a kvartalet 2023
	Anläggningsfas	
	– Genomförande av centrala tjänster	3:e kvartalet 2024
	– Integrering av tjänsterna i nationella system	Ej tillämpligt
	– Nationellt genomförande.	Ej tillämpligt
	Övergångsfas	
	– Införande och utbyggnad	4:e kvartalet 2024
	– Överensstämmelsetester	2:a kvartalet 2025
5	Drift	
	– Kommissionen, medlemsstaternas myndigheter och ekonomiska aktörer	2:a kvartalet 2025
	– Länder och ekonomiska aktörer utanför EU (när så krävs)	Ej tillämpligt
6	Stöd till genomförande (utbildning och kommunikation)	
	– Centralt utarbetad utbildning och kommunikation	4:e kvartalet 2024
	– Nationell utbildning och kommunikation	4:e kvartalet 2024

* Med aktuella bestämmelser avses förordning (EU) 2019/880.
** Med framtida bestämmelser avses de genomförandebestämmelser som ska antas enligt förordning (EU) 2019/880.

I tabell 2 finns ett utdrag ur projektet EU CSW-CERTEX med fokus på komponent 2 i projektet EU-CSW CERTEX om sammankoppling av ICG-systemet.

Tabell 2 – Utdrag ur MASP-C rev. 2019 Fiche 1.13 – komponent 2 ”EU CSW- CERTEX”		
	Etappmål	*Beräknat slutdatum*
1	Verksamhetsanalys och verksamhetsmodellering	
	– Nyttokalkyldokument	1:a kvartalet 2017
	– Nyttokalkylbilaga	2:a kvartalet 2023
	– Nivå 3 (Användarkrav, BPM)	1:a kvartalet 2024
	– Nivå 4 (Funktionskrav, detaljerad BPM)	1:a kvartalet 2024
2	Rättsliga bestämmelser	
	– Aktuella bestämmelser antagna*	I kraft
	– Framtida bestämmelser antagna**	2021
3	Inledningsfas	
	– Visionsbeskrivning	3:e kvartalet 2017
	– Visionsbeskrivning, bilaga	3:e kvartalet 2023
	– Beslut om godkännande	3:e kvartalet 2023
4	IT-projektet	
	– Specifikation av applikationer och tjänster	2:a kvartalet 2024
	– Specifikation av tekniskt system	2:a kvartalet 2024
	Anläggningsfas	
	– Genomförande av centrala tjänster	3:e kvartalet 2024
	– Integrering av tjänsterna i nationella system	Från och med 4:e kvartalet 2024
	– Nationellt genomförande.	Från och med 4:e kvartalet 2024
	Övergångsfas	
	– Införande och utbyggnad	4:e kvartalet 2024
	– Överensstämmelsetester	Från och med 1:a kvartalet 2025
5	Drift	
	– Kommissionen, medlemsstaternas myndigheter och ekonomiska aktörer (Anm.: Detta är driftsdatum för kommissionen; medlemsstaterna kommer att utföra överensstämmelsetester från och med 2:a kvartalet 2020)	2:a kvartalet 2025
	– Länder och ekonomiska aktörer utanför EU (när så krävs)	Ej tillämpligt
6	Stöd till genomförande (utbildning och kommunikation)	
	– Centralt utarbetad utbildning och kommunikation	Ej tillämpligt
	– Nationell utbildning och kommunikation	Ej tillämpligt

* Med aktuella bestämmelser avses förordning (EU) 2019/880.

** Med framtida bestämmelser avses de genomförandebestämmelser som ska antas enligt förordning (EU) 2019/880.

BILAGA II: HUVUDSAKLIGA PROJEKTFASER OCH TIDSLINJE FÖR KRITISKA ETAPPMÅL

